

Unge Forbrydere i Belgien.

Den Fremgangsmaade, som den belgiske Strfl. af 1867 foreskriver overfor forbryderske Børn og unge Mennesker, hviler ligesom de fleste af Datidens Straffelove — den danske derunder indbefattet — paa Code pénal af 1810. Nogen kriminel Lavalder findes ikke, forsaavidt herved forstaas den Alder, under hvilken et Barn slet ikke kan straffes. Forsaavidt herved forstaas den Alder, der afgør, om den skyldige skal straffes eller ikke, er kriminel Lavalder i Belgien derimod 16 Aar. Efter denne Tid foreskriver Loven ubetinget Straf, dog med nogen Nedsættelse indtil det 18de Aar. Om et Barn under 16 Aar kan straffes, afhænger af, om det har handlet med eller uden Skelneevne (*discernement*), hvorved forstaas Evnen til at adskille Ret fra Uret, strafbart fra ikke strafbart, godt fra ondt. I bekræftende Fald straffes Barnet med en Straf, der ikke maa overstige Halvdelen af den voksnes, men som kvalitativt er ganske ensartet med dennes, altsaa Fængsel eller Straf-arbejde (Legemsstraffe eller andre særlige Strafarter for Børn kendes ikke). Har Barnet handlet uden Skelneevne, maa det frifindes for Strafskyld, men kan, hvis Omstændighederne gøre det utilraadeligt at tilbagegive Barnet til dets Forsørgere, »stilles til Regeringens Disposition« ved Kendelse af vedkommende Domstol, hvorved Administrationen bliver bemyndiget til at anbringe den paagældende paa

hensigtsmæssig Maade, derunder paa en Opdragelsesanstalt, indtil det fyldte 21de Aar.

Denne Ordning, som direkte kun er foreskrevet for de i Strfl. omhandlede Forbrydelser, antages analogisk at være gældende ogsaa for Politiforseelser saa vel som for Betleri og Løsgængereri.

I processuel Henseende medfører det derimod en Forskel, om Barnet har gjort sig skyldigt i den ene eller den anden Slags Overtrædelser, idet Politiforseelser, Betleri og Løsgængereri behandles ved Politiretten (Enkeltmandsdomstol), de egentlige Forbrydelser af Kriminalretten (kollegial) eller Jurydomstolen efter Forbrydelsens Grovhed.

Selvfølgelig var den af Strfl. foreskrevne Ordning i Belgien som andet Sted Genstand for Kritik. Saaledes skriver *Prins*: Science pénale et droit positif (1899) p. 210 flg.:

»Den i Strfl. hjemlede Klassifikation er fuldstændig vilkaarlig og utilstrækkelig. Det Milieu, hvorfra de forbryderske Børn skriver sig, er de moralsk eller materielt forsømte Børns. I denne ulykkelige Befolkning mangler de normale Betingelser for Individets Udvikling, og man kan ikke klassificere Børnene i gode eller onde, eftersom de har begaaet en Forbrydelse eller ikke. Forbrydelsen er for dem kun et Tilfælde, en Fristelse, der falder i den enes Lod snarere end i den andens. Blandt de ikke-forbryderske findes lastefulde Individuer, hvem alene Lejligheden har manglet, blandt de forbryderske saadanne, hvis Tilbøjeligheder er gode, og som, anbragte under gode Forhold, vil opføre sig godt. Og er allerede denne Inddeling uholdbar, er det endnu mere vilkaarligt at skelne mellem dem, der har handlet med eller uden Skelneevne. De fleste ved meget godt, at man ikke maa stjæle, og at Politiet kommer efter dem, naar de stjæler. Men de lever udenfor Samfundet, de er forviste til Samfundsstigens aller nederste Trin; de er Ofre for deres Forladthed, den lastefulde Luft, de indaander, den patologiske Arv, som svækker deres Kontrastforestillinger, den økonomiske Elendighed, der hindrer Tilvejebringelsen af et Hjem

og en Familie. Hvad hjælper Skelneevnen dem, naar de er ude af Stand til at ville det rette? De, der mangler denne Evne, er abnorme Individuer, der tilhører Patologien, ikke Strafferetten; de burde aldrig kunne frifindes rent og purt, uden at nogen som helst Foranstaltninger træffes overfor dem. Loven giver dog her Adgang til Statsopdragelse indtil det 21de Aar, men hvad Mening er der i, at de andre, der har handlet med Skelneevne, ikke kan opdrages, men skal dømmes til en ubetydelig Straf og derpaa atter slippes ud til deres slette Milieu blot med den Plet paa sig, at de er dømt, og saaledes belæsset med en ny Vanskelighed i Kampen for Tilværelsen.«

Faktisk udmundede det af Strfl. etablerede System i, at Børn straffedes i omtrent samme Omfang som voksne, i det mindste naar de ikke var ganske smaa, om end med kvantitativt ringere Straffe, idet de baade ved Forbrydelser og Forseelser almindelig antoges at have handlet med Skelneevne. Tvangsopdragelse fandt saa godt som aldrig Sted ved begaaede Politiforseelser, kun undtagelsesvis ved Forbrydelser, noget hyppigere ved Betleri og Løsgængeri. Iværksattes den endelig, havde de brugelige Opdragelsesanstalter i Udseende og Metode ganske Fængslets Præg. Den belgiske Lovgivnings Princip var, som det gennemførtes i Praxis: Straf, ikke Opdragelse.

Den Mand, som har Æren af at have vendt op og ned paa dette Forhold, er *Le Jeune*, der fungerede som Justitsminister 1887—1894 og i denne Tid dels ved Lovændringer, men langt mere ved sin personlige og administrative Virksomhed skabte et helt nyt System, hvis Resultat overfor unge Forbrydere netop er: Opdragelse, ikke Straf.

For denne hans Virksomhed skal her gøres lidt nærmere Rede. I sine Hovedtræk falder *Le Jeunes* Arbejde i følgende 5 Hovedpunkter:

1888 gennemfører han Loven om betinget Domfældelse, den første paa Kontinentet;

1888—1889 organiserer han Fængselselskaber og Patronageforeninger over hele Landet.

1890 omskaber han de gamle Børneanstalter til moderne Opdragelsesanstalter med egen, fra Fængselsvæsenet adskilt Administration, og regulerer i alle Enkeltheder den Fremgangsmaade, som skal følges ved de løsladte Elevers Anbringelse i Lære og Tjeneste, idet han hertil benytter de nys organiserede Fængselselskabers Hjælp;

1891 gennemfører han den vigtige Lov af 27/11 s. A. om Betleri og Løsgængereri, der ogsaa for det her omhandlede Emne er af gennemgribende Betydning;

1892 reformerer han paa vigtige Punkter den procesuelle Fremgangsmaade overfor unge Forbrydere og foranlediger, at Defensorer altid vil kunne varetage deres Tarv under Sagen.

For Stoffets Overskueligheds Skyld vil det imidlertid anbefale sig at opgive den kronologiske Fremstilling og i Stedet for beskrive den Fremgangsmaade, som efter Gennemførelsen af Le Jeunes Reformen følges, naar Sager mod unge Forbrydere forfølges til Dom, og hvad derefter sker.

Det er Loven af 27. Novbr. 1891, der skyder den store Breche i det af Strfl. opstillede System.

Der sondres imellem, om Barnet har gjort sig skyldigt i a) Betleri eller Løsgængereri, b) Politiforseelser, c) egentlige Forbrydelser.

ad a. Ved L. 1891 ophører Betleri og Løsgængereri at være en strafbar Handling; det konstituerer derimod en for Samfundet farlig Tilstand, der kan mødes med Sikkerhedsforanstaltninger (Anbringelse paa en Statsarbejdskoloni i indtil 7 Aar). For unge Personer under 18 Aar skal Dommeren dog ikke forordne Optagelse i Statsarbejdskoloni, hvorimod den paagældende stilles til Regeringens Disposition indtil det 21de Aar — hvilket altsaa betegner den unge-

Mands Overgivelse til Tvangsopdragelse —, forsaavidt sædvanemæssigt Betleri eller Løsgængerer konstateres. Der er saaledes ingen Mulighed for Dommeren til at »slippe fra« Affæren ved blot at idømme en eller anden intetsigende Straf; Kriteriet: Skelneevne er uden al Betydning; for Dommeren foreligger kun til Afgørelse, om Tilstanden er sædvanemæssig eller ikke. Til Forstaaelse af dette Begrebs Betydning har Le Jeune udsendt Cirkulærer, der gør opmærksom paa, at det ikke afhænger af den gamle juridiske Forstaaelse af Ordet »Sædvane«, der kræver en Flerhed af konstaterede retstridige Fakta. Er Barnet moralsk forsømt, henviser selve dets ubeskyttede Tilstand det med logisk Nødvendighed til habituelt Betleri etc., og »Sædvane« kan derfor konstateres paa dette Grundlag, selv om kun et enkelt Betleri er bevist.

ad b. Har en Person under 16 Aar begaaet Politiforseelser, forbyder L. 1891 Dommeren at anvende nogen som helst Straf, endog i Tilfælde af Recidiv, hvorimod det er ham tilladt at forordne Tvangsopdragelse. Formaalet med denne Forskrift var, ligesom ad a, at forhindre de smaa, intetsigende Straffe, at ophæve Skelneevne-Kriteriet og give Dommeren Lejlighed til i alle virkelige gravevende Tilfælde at lade Opdragelse indtræde, medens han i mere undskyldelige Tilfælde kunde lade Barnet slippe med en Advarsel. Det viste sig imidlertid efterhaanden, at Børn i Kraft af denne Ordning tillod sig ustraffet at begaa selv store Excesser, idet Domstolene ikke var tilbøjelige til at forordne Tvangsopdragelse blot paa Grundlag af Politiforseelser, og andre Retsmidler ikke stod til Raadighed. En Novelle af 1897 har søgt at raade Bod herpaa ved at foreskrive, at Barnet, naar det findes skyldigt, i alle Tilfælde skal idømmes Skadeserstatning, men overfor de Samfundslag, hvorfra Børn af denne Kategori rekruteres, er en saadan Bestemmelse selvfølgelig i Reglen uden Betydning. Paa dette Omraade maa derfor den belgiske Lovgivning siges at frembyde Mangler.

ad c. For det Tilfælde, at Barnet har begaaet egentlige Forbrydelser, supplerer L. 1891 den gældende Lovgivning ved at foreskrive, at Tvangsopdragelse fremtidig ikke alene kan anvendes ifølge Dom paa Personer under 16 Aar, der har handlet uden Skelneevne, men tillige som Tillæg til den idømte Straf kan foreskrives af Dommeren for dem, der har handlet med Skelneevne. Endvidere kan saadan Tvangsopdragelse fremtidig altid idømmes af Domstolene som Tillæg til Straffen for domfældte unge Personer mellem 16 og 18 Aar. Ved Cirk. ^{30/11} 1892 førte Le Jeune Tvangsopdragelsens Princip endnu et Stykke videre. Hans Overbevisning var dels, at Tvangsopdragelse er nødvendig overfor forbryderske Børn, dels at Straf er absolut skadelig. Var end det første Punkt muliggjort ved L. 1891, saa stod endnu den anden Ulempe tilbage. Cirk. 1892 raader til Dels Bod herpaa ved to meget simple Forskrifter til Paatalemyndighederne: at Indstilling om Benaadning for Straffen altid skal finde Sted, naar Straf og Tvangsopdragelse er foreskrevet i Dommen for unge Personer under 16 Aar, og at Appel i disse Tilfælde altid skal institueres, naar Straf uden Tvangsopdragelse er foreskrevet i Dommen.

Tvangsopdragelse indtil det 21de Aar er herefter hjemlet:

1. For Personer under 16 Aar, der har begaaet Politiovertrædelser (ingen Straf).
 2. For Personer under 18 Aar, der hengive sig til sædvanemæssigt Betleri og Løsgængereri (ingen Straf).
 3. For Personer under 16 Aar, der har begaaet egentlige Forbrydelser, men frifindes, fordi de har manglet Skelneevne.
 4. For Personer under 16 Aar, der dømmes for egentlige Forbrydelser, begaaede med Skelneevne, som Tillæg til den idømte Straf (der da regelmæssig eftergives).
 5. For Personer mellem 16—18 Aar, der dømmes for egentlige Forbrydelser, som Tillæg til den idømte Straf.
-

En Reform er imidlertid ikke gennemført, fordi den er udtalt i en Lov. Efterat Hjemmelen til at anvende Tvangsopdragelse var given, maatte Opgaven være at skabe Betingelser for, at den blev benyttet og benyttet paa rette Maade. I Overensstemmelse med *Prins* lagde ogsaa Le Jeune ved Besvarelsen af Spørgsmaalet: Bør Tvangsopdragelse indtræde eller ikke, den afgørende Vægt paa Beskaffenheden af det Milieu, hvori Barnet lever, medens den begaaede Forbrydelses Art er af ganske underordnet Betydning. Han erkendte imidlertid, at det for Domstolene er forbundet med store Vanskeligheder særlig i de store Byer at skaffe sig saa paalidelige Oplysninger om Barnets Milieu og øvrige, personlige Forhold, at de i det væsentlige kan bygge deres Dom herpaa. Opgaven maatte være at tilvejebringe et Mellemlid mellem Barnet og Domstolene, et humant Undersøgelsesorgan udrustet med Sagkundskab og praktisk, kritisk Sans.

Le Jeune paalagde Paatalemyndighederne og henstillede til Domstolene ved alle Børneforbrydelser at sætte sig i Forbindelse med vedkommende Fængselselskabs Bestyrelse eller stedlige Repræsentant og saaledes søge de fornødne Oplysninger tilvejebragte, men for de store Byers Vedkommende forslog denne Fremgangsmaade ikke. I Decbr. 1892 appellerede han da til Sagførerraadet i Bryssel, og d. 22. s. M. konstitueredes en Komité af unge Advokater, der paatog sig at varetage tiltalte Børns Interesser for Domstolene.

Lignende Komitéer stiftedes i den følgende Tid i de fleste af Belgiens store Byer, og af disse Komitéers Virksomhed skal her — med Brysseler-Komitéen som Forbillede — gives en Fremstilling.

Af Paatalemyndigheden erholder Komitéen, der bestaar af 25 Advokater, straks gennem sin Formand Meddelelse om enhver Sag, der rejses mod en Person under 16 Aar, med Oplysning om tiltaltes Navn, Alder og Forbrydelsens Beskaffenhed. Meddelelsen overgives Sekretæren, der for-

deler Sagerne mellem Komitéens Medlemmer saaledes, at den samme Advokat saa vidt mulig faar alle Sager, der stammer fra samme Kvarter i Bryssel. Herved spares Tid og Renderi; vedk. Advokat faar oftere Lejlighed til at tilse samme Barn og erhverver et Specialkendskab til vedk. Kvarters Huler, som paa mange Maader kan være af største Vigtighed.

Hans første Opgave er nu at anstille en Undersøgelse om Barnet og dets Forhold. Maaske er Barnet Offer for en ældre Kammerat, maaske er han selv et daarligt Subjekt; maaske ligger hele Skylden hos hans Omgivelser. Dette maa bringes paa det rene. Hertil har Advokaten et Spørgsmaalsskema, som han gennem sine Undersøgelser maa udfylde.

Skemaet er rubriceret paa følgende Maade:

Fulde Navn

Forsvarer

Forbrydelse

Sagens Nr.

Dommer.

I. Barnet.

1. Hos hvem og sammen med hvem bor det? Bopæls Beskaffenhed i Henseende til Hygiejne og Renlighed.
2. Gaar det i Skole? Er det i Lære? Hos hvem?
3. Dets Helbredstilstand?
4. Dets Karakter og Moral? Dets Tilbøjeligheder og Vaner?
5. Har det tidligere været tiltalt eller dømt.

II. Milieu.

A. Forældre.

1. Fulde Navn, Stilling og Bopæl?
2. Forældrenes Sundhedstilstand?
3. Deres huslige Forhold? Hvoraf lever de?
4. Hvor mange Børn lever sammen med Forældrene? Er der Børn af forskellige Ægteskaber?

5. Forældrenes Moralitet (Alkoholisme)?
6. Hvorledes behandler Forældrene deres Børn?
7. Hvorledes opfylder de deres Tilsyns-, Underholds- og Opdragelsespligter?
8. Samtykker de i, at Barnet anbringes i en Opdragelsesanstalt?

B. Øvrige Omgivelser.

- I. Barnets sædvanlige Kammerater. Deres fulde Navn, Alder og Moralitet.
- II. Medskyldiges fulde Navn og Bopæl.

III. Konklusion.

Hvilke Forholdsregler bør træffes?

IV. Sagens Afgørelse.

- A. Retskendelsens Indhold.
 - B. » Fuldbyrdelse.
- Afgangsdagen til Statsopdragelsesanstalten.

V. Anmærkninger.

For at bringe de nævnte Punkter paa det rene, begiver vedkommende Advokat sig ud paa Aastedsforretning. Han udspørger Naboerne, sætter sig i Forbindelse med Skolen, Præsten, de lokale Politiautoriteter, konfererer med Barnet, dets medskyldige eller Kammerater, sluttelig gaar han til Forældrene, udrustet med saa mange Oplysninger, at de ikke kan dupere ham, hvis det er deres Ønske, men supplere det alt oplyste paa den fyldigste Maade, hvis de stiller sig loyalt. Ofte ønsker Forældrene selv at faa Barnet overgivet til Statsforsorg, fordi de ikke kan tumle det, og Sagen vil da hurtig blive klar. Til andre Tider mangler de ganske Forstaaelse af, hvad Barnets Tarv kræver, eller lader sig røre af dets Bønner og Taarer; de afgiver de skønneste Løfter om at passe paa Barnet i Fremtiden, og Advokaten kan da staa uvis overfor, hvad Resultat han skal tilraade. Det har her sin store Betydning, at alle Rap-

porter, efterat Oplysningerne ere tilvejebragte, bliver at forelægge den samlede Komité, der hver 14de Dag afholder Møde og oftere, hvis det anses fornødent. Her oplæses Advokatens Beretning, han forklarer sin Tvivl eller motiverer sit Forslag; derefter diskuteres Sagen, og Afstemning finder Sted, hvorefter det overdrages vedkommende Advokat i Komiteens Navn for Retten at foreslaa de Resultater, hvortil den er kommen, og som naturligvis i de fleste Tilfælde stemmer med de af Advokaten foreslaaede, men ogsaa kan afvige derfra. Disse Plenarmøder har ikke blot Betydning for de enkelte Sager, de skaber tillige en Praksis, et Fællesskab i Synspunkter, der tjener til Vejledning ikke blot for Komitéen selv, men ogsaa for Domstolene. Naar Rapporten og dens Konklusion senere forelægges disse, vil den fremtræde med en ganske anden Autoritet ved at have hele Komitéens Flertal bag sig, end hvis den kun var Resultatet af en enkelts Arbejde. Faktisk slutter Domstolene sig i de allerfleste Tilfælde til Komitéens Indstilling.

Den Dag, Sagen kommer for til Hovedforhandling, møder Advokaten ved Siden af Barnet, hvis Person og Forhold han kender til Bunds, og hvis Forbrydelses Karakter han kender bedre end nogen, naar derved tænkes paa, om den er Udslag af øjeblikkelig Forvildelse, af daarlig Opdragelse, slette Eksempler eller medfødt Perversitet. Overfor Retten er hans Opgave ikke som andre Defensorers à tout prix at vaske sin Klient ren. Nej, hans Mission er mere op-
højet: Barnets Interesse er hans eneste Formaal, om det saa skal være paa tværs af dets egne, dets Værger, dets Forældres Ønsker og Intriger. Kun deri ligner han de andre Defensorer, at han altid paastaar Barnet fritaget for Straf, men ikke fordi det er uskyldigt. Han vil søge det fritaget for Straf, fordi Straf ikke er det rette Middel overfor Børn og desto slettere, jo mere fordærvet Barnet er. I øvrigt vil han efter Barnets Forhold paastaa, at det dimitteres uden videre, eller at det overgives Staten til Tvangsopdragelse. Det første vil gælde Børn, der har ladet

sig forlede af ældre Kammerater, hvis Forældre kun rent forbigaaende har forsømt dets Overvaagen, f. Eks. paa Grund af Sygdom, eller ældre Børn, der har handlet af Nød og Trang under forbigaaende Arbejdsløshed, i det hele taget Børn, hvis Milieu og Forhold ikke er til Hinder for deres moralske Opdragelse. Tvangsopdragelse paastaas, naar Barnets Forældre vedvarende ikke kan føre Tilsyn med det, eller naar det er omgivet af slette Eksempler, eller naar det i sig selv er et lastefuldt, degenereret Individ. Den begaaede Forbrydelses juridiske Kvalifikation er derimod kun af ringe Betydning for Paastanden. Her møder der undertiden en vis Mangel paa Forstaaelse fra Paatalemyndighedens og Domstolenes Side, der er tilbøjelige til i Barnet først at se en Forbryder, hvis Behandling maa bero paa Forbrydelsens Grovhed. Det hænder saaledes, Statsanklageren ved ubetydelige Forbrydelser foreslaar fuldstændig Frifindelse, hvor Defensor paa Grund af Barnets slette Milieu reklamerer Tvangsopdragelse. Efterhaanden som Samarbejdet mellem de forskellige Faktorer er tiltaget, er dog disse Tilfældes Antal aftaget. Hyppigere hænder det, at Domstolene i mindre graverende Tilfælde foreskrive Straf, men ikke Tvangsopdragelse, uagtet Barnets Milieu gør denne Opdragelse højst paakrævet, medens Straf synes en Uretfærdighed, da Milieuet bærer hele det moralske Ansvar. Her vil Defensor straks hos Paatalemyndigheden begære Sagen appelleret. I Tilfælde af de mest graverende Forbrydelser hænder det, at Domstolene -- som det kraftigste Middel -- idømmer baade Straf og Tvangsopdragelse, skønt ingen af Delene -- paa Grund af Barnets forholdsvis gode Milieu -- er synderlig paakrævet. Her vil en Indstilling om Benaadning for Straffen og betinget Fritagelse for Tvangsopdragelse blive Følgen.

Paa denne Maade medieres Dommerens paa Forbrydelsen, Defensors paa Forbryderens Ejendommelighed beroende, divergerende Opfattelser, Divergenser, som iøvrigt for hvert Aar, der gaar, bliver sjældnere.

Allerede af det nys sagte fremgaar det, at Defensors

Rolle ikke er udspillet, saa snart Dommen er faldet. I Virkeligheden er Barnet da ogsaa efter denne paa en vis Maade blevet hans Myndling. Skal det tilbagegives sine Forældre, fører han, saa vidt Forholdene tillader det, et vist Tilsyn med det, saa meget lettere, som han da i Reglen ogsaa tillidsfuldt søges af selve Forældrene i paakommende Tilfælde. Skal Barnet underkastes Tvangsopdragelse, vil han ofte søge det midlertidig anbragt hos velgørende Institutioner, forsaavidt det ikke er i Varetægtsarrest, da det ikke sjældent varer Uger, førend det fornødne er i Orden til Barnets Aflevering, og Erfaringen viser, at det ofte i denne Tid begaar Forbrydelser eller hengiver sig til det sletteste Selskab. Det forekommer ogsaa, at det lykkes efter Dommen at skaffe Barnet en god Plads hos paalidelige Folk, der vil passe paa det, og at der derfor findes Anledning til at ansøge Justitsministeriet om foreløbig at stille Tvangsopdragelsen i Bero; denne sisteres da, men vil paa Defensors senere Anmodning naar som helst træde i Kraft — en Omstændighed, der ofte er et fortræffeligt Middel til at holde Barnet til god Opførsel. Er Defensor paa det rene med, at Ulykken skriver sig fra daarlige Kammerater, hvis Indflydelse Barnet er underkastet, kan han efter Omstændighederne indskrænke sig til at forlange, at Familien flytter hen i et nyt Kvarter, og naar dette er sket, ansøge Ministeriet om foreløbig Udsættelse af Tvangsopdragelsens Indtræden. Er Tvangsopdragelse endelig effektueret, bliver det atter Advokaten, der træder i Funktion, naar der senere opstaar Spørgsmaal om den unge Mands Løsladelse og den heldigste Maade at ordne hans Overgang til Samfundets Liv (se herom nedenfor).

Saaledes søger man at sikre sig, at Tvangsopdragelse kommer til at udstrække sig til alle, der behøver det, og kun til dem.

Tilbage staar at give en Fremstilling af, hvorledes selve Tvangsopdragelsen er organiseret.

Førend Le Jeunes Reformer deltes de mindreaarige, der var stillede til Regeringens Disposition, i 2 skarpt adskilte Kategorier, dem, der var dømte for Overtrædelse af Strfl., og dem, der var dømte for Betleri og Løsgængereri.

De første sendtes til de saakaldte »Forbedringshuse for unge Forbrydere« først i St. Bernard, senere i St. Hubert for unge Mænd, i Namur for unge Piger; fra 1871 modtog denne Anstalt dog ogsaa unge Mænd. Medens man saaledes anbragte denne Kategori for sig selv, blev unge Betlere og Løsgængere overførte til de almindelige depôts de mendicité (Tvangsarbejdsanstalter) i fuldstændig Promiscuitet med voksne domfældte. Først 1849 indrettedes i Ruyssede en »Reformskole« bestaaende af 2 Afd., den ene for 500 Drengene, den anden for 400 Piger og Smaadrenge fra 2—7 Aar, begge bestemte for unge Betlere og Løsgængere under 18 Aar, overgivne til Regeringens Forsorg. Pigeafdelingen overførtes 1852 til Beernem.

Le Jeune ophævede Sondringen mellem de to Kategorier: »De ere begge«, skriver han i sin Rapport til Kongen, »underkastede de samme Indflydelser og drives mod det Onde af samme Grunde. Det har kun lidt at sige, om de behandles efter den ene eller den anden Lov, thi de har alle gennemgaaet den samme Elendighed og maa søges opdragne ved de samme Midler. Inddelingen kan alene gøres efter Børnenes moralske Tilstand, ikke efter deres Forbrydelser«.

Le Jeune døbte Anstalterne om fra Reformskoler til Velgørenhedsskoler (écoles de bienfaisance). I Loven ^{27/11} 91 foranledigede han dernæst udtalt som Princip, at, medens Anstalternes nærmere Indretning ganske overlades Administrationen, maa denne ikke fravige den Regel, at de i Anstalterne anbragte Individier skal holdes adskilte fra dem, der har levet længere Tid end de selv i de usunde Milieux, hvis Indflydelse det er Tvangs-

opdragelsens Hensigt at unddrage dem. Som Følge heraf skal de Børn, der ved deres Indtrædelse i Skolen ere under 13 Aar, holdes adskilte fra de andre, saa længe de overhovedet opholder sig i Anstalterne. Det samme gælder Børn, der ved deres Indtrædelse er mellem 13 og 16 Aar. En særlig Kategori udgøres paa samme Maade af dem, der ved deres Indtræden er fra 16 til 18 Aar. Endelig maa Individier fra 18—21 Aar i alle Strafanstalter og Tvangsarbejdsanstalter holdes adskilte fra dem, der har overskredet denne Alder.

Ved Fordelingen mellem Landets forskellige Anstalter er det nævnte Inddelingsprincip imidlertid kombineret med Hensynet til det Forhold, som har foranlediget Tvangsopdragelsen, uden at dette Hensyn dog har nogen Betydning for Maaden, hvorpaa Barnet behandles. Forsaaavidt det herved sker, at forskellige Alderskategorier — paa Grund af ensartet Forbrydelse — findes paa samme Anstalt, er der dog naturligvis i Overensstemmelse med Loven sørget for, at hver Aldersklasse holdes fuldstændig for sig selv.

Fordelingen er herefter følgende:

Forbrydelse.	Alder i Indtrædelsesøjeblikket.	Domsstedet.	Anstalten i
I. Drengene.			
Betlere og Løsgængere.	Under 15 Aar	Hele Landet	Ruyssede
	Over 15 »	Nord-Belgien	Moll
	» 15 »	Syd-Belgien	Reckheim
Politiforseelse og egentlige Forbrydelser	Under 11 Aar	Hele Landet	Ruyssede
	Fra 11—14 Aar	» »	St. Hubert
	Over 14 Aar	Nord-Belgien	Reckheim
		Øst-Belgien	St. Hubert
	Vest-Belgien	Moll	
II. Piger.			
B. & L., Politiforseelse, egtl. Forbrydelse.	Under 13 Aar	Hele Landet	Beernem
	Over 13 »	» »	Namur

Som Supplement til de nævnte Anstalter maa endnu nævnes Tugthuset i Gent, der i en særlig Afdeling optager alle de til Straf dømte unge Forbrydere samt dem, der af disciplinære Grunde ikke kan forblive i de øvrige Anstalter; Gent er altsaa foruden Straffested tillige »strengere« Opdragelsesanstalt for hele Landet.

Befolkningens Antal udgjorde d. 31. December 1903:

	Under 15 Aar	Over 15 Aar	I alt
Ruyselede.....	349	147	496
Beernem	120	108	228
	11—16 Aar	16—21 Aar	
St. Hubert.....	256	184	440
	Under 16 Aar	Over 16 Aar	
Moll	41	218	259
Reckheim	27	270	297
Namur	65	363	428
Hertil kommer de ovenfor omtalte dømte mindreaarige i Tugthuset i Gent.....	23	265	288
			I alt... 2436

Omkostningerne ved Børnenes Underhold bæres med $\frac{1}{3}$ af Staten, $\frac{1}{3}$ af Forsørgelseskommunen, $\frac{1}{3}$ af den Provins, i hvilken de er bleven dømt.

Hvad Eleverne angaar, tilhører disse naturligvis saa godt som alle Samfundets laveste Låg. Om deres Tilstand ved Ankomsten skriver Direktøren for Ruyselede følgende:

I fysisk og medikal Henseende er vore Elever ved Ankomsten i Reglen i den jammerligste Tilstand. De er jo det sørgelige Bundfald fra vore store Centra, og de bære

under deres Pjalter uudslettelige Spor af den menneskelige Elendighed i de forskelligste Former, ofte tillige absolutte Stigmata af Atavisme og Degeneration: generel eller partiel Atrofi, vanskabt Hovedform, Skævhed i Rygsøjlen, deformt Knokkelsystem, Spor af Alkoholisme, af Skrofulus eller af Syfilis, Mangel paa Evne til at tilbageholde Urinen, Indskrænketthed eller endog Aandssvagthed er alt sammen saare almindelige Fænomener hos disse Stakler, derimod findes Epilepsi sjældnere. Den gode Kost, Skolens Regimente og et stadigt, omhyggeligt Tilsyn er de bedste Midler mod disse Svagheder. De aandssvage, de epileptiske, de lamme overføres til en særlig Afdeling. Som Følge heraf er Skolens Sundhedstilstand fortræffelig: Sygeafdelingen er næsten altid tom, og vi har i mange Aar ikke haft et eneste Dødsfald.

I intellektuel Henseende gentager det samme Fænomen sig. 30—60 % er Sinker, og hos de andre er den naturlige Udvikling betydelig hemmet af deres uregelmæssige og vagabonderende Liv. Aandsniveauet hos vore Elever er langt under Jævnmaal. Blandt dem, der kom ind i Skolen 1901, var 46 % ganske uvidende, 29 % kunde de allerførste Begyndelsesgrunde, kun 25 % kunde læse og skrive.

Dette Raastof forarbejdes nu paa Anstalterne efter de af Le Jeune i alle Detailler udarbejdede Regler, af hvilke følgende Hovedpunkter skal gengives.

Undervisningen er omtrent den samme i alle Anstalter. Eleverne under 11 Aar gaar i Skole hele Dagen, fra 11—14 Aar en Del af Dagen; efter det 14. Aar besøger de et Kursus for voksne 1½ Time ugentlig. Læseplanen er Folkeskolens og kontrolleres af Statens Undervisningsinspektion. De fransktalende Elever faa et Talekursus i Flamsk, de flamske i Fransk. Religionsundervisning gives af en til Anstalten knyttet Præst — Gymnastik, Tegning og Musik læres i alle Skoler. Fuldstændige Orkestre og Sangkor findes i Ruysselede, St. Hubert, Moll, Reckheim og Gent. Af dem, der udgaa fra Skolerne, har ca. 79 %

tilegnet sig gode Skolekundskaaber, 15 % ufuldstændige Kundskaaber, 6 % kun Begyndelsesgrunde.

Agerdyrkningen er den Tap, hvorom Anstaltens Industri drejer sig. Ca. 100 Elever finder f. Eks. paa Ruysselede stadig Beskæftigelse i Have, Lade, Mejeri m. v. Om Sommeren stiger Antallet betydeligt. Til den nævnte Anstalt hører et Jordtilliggende af ca. 400 Tdr. Land. Ca. 60 Tdr. er Plantage, Resten er opdyrket. Men da Jorden er sandet og ufrugtbar, maa man nøjes med at dyrke Rug, Havre, Kartofler, Rodfrugter og Græs. Køkkenhaven alene omfatter 30 Tdr. Land og beskæftiger ca. 50 Elever; den skaffer ikke alene Anstalten selv, men flere andre Stats-etablissementer Grøntsager. Staldene indeholdt d. 31. Decbr. 1903 20 Heste, 154 St. Hornkvæg, 72 Svin, 100 Faar, 57 Stk. Fjerkræ. Mejeriet frembragte 3625 Kilogram Smør. Bryggeriet 27360 Liter Øl.

Foruden den Beskæftigelse, som Driften af Landbruget medfører, er der udført en Del Haandværk. Største Delen af Individerne tilhører Byerne og viser lige saa lidt Lyst som Evne til Agerbrug. At tvinge dem mod deres Villie bringer kun Skuffelser, og Eleverne faar derfor saa vidt muligt frit Valg med Hensyn til, hvad de vil vælge, dog at Hensyn selvfølgelig maa tages til deres Evner saavel som til, hvad de kommer fra og vil gaa til. Den 31. Decbr. 1903 beskæftigedes saaledes paa Ruysselede: 40 Skrædere, 30 Skomagere, 34 Snedkere, 2 Malere, 49 Kurvemagere, 1 Bødker, 2 Bogbindere, 6 Træskomagere, 53 Linnedsyere, 83 Vævere osv. Produkterne forbruges for den største Del paa Stedet; kun undtagelsesvis arbejdes efter Bestilling og i Entreprise. Der tiltaas altid Eleven en Arbejdspræmie, der varierer fra $\frac{1}{2}$ —2 Fr. pr. Uge, og som anbringes paa hans Sparekassebog.

Disciplinærstraffe er i alle Skoler: Irettesættelse, Stuearrest, Tab af Gunstbevisninger, Anbringelse i Straffe-klassen, i Celle og for Pigerne Unddragelse af Søndagsdragt. Belønninger er: Anbringelse af Elevens Navn paa Klasse-

tavlen, Flidspræmier, Tilladelse til at deltage i Sang- og Musikundervisningen; Indskriften i Anstaltens »Æresafdeling«, Tilladelse for dennes Medlemmer til at foretage maa- nedlige Udflugter; aarlige Rejser til Havet; Hjemrejse i Ferien. — I nogle af Anstalterne er hele Befolkningen inddelt i 4 Klasser: Straffeklassen, Prøveklassen, Beløn- nings- og Æresklassen. Oprykning og Nedflytning er da det vigtigste Disciplinær- og Belønningsmiddel. I andre findes kun en Straffeklasse, medens alle de andre Elever danner tilsammen én Afdeling. I andre er det omvendt kun en Æresklasse, der indtager en Særstilling. Anstalternes og de enkelte Afdelingers meget forskellige Størrelse gør det naturligvis vanskeligt her at have fælles Regler.

Løsladelsen indledes altid paa den Maade, at Barnet betingelsesvis anbringes udenfor Anstalten, og derpaa, hvis det opfører sig tilfredsstillende, efter kortere eller læn- gere Tids Forløb definitivt udskrives. Betinget Løsladelse kan ske uden Hensyn til, hvor længe Barnet har opholdt sig i Anstalten, saa snart Omstændighederne taler derfor, og indtræder ofte længe før Myndighedsalderens Indtræden, endog ved Barnets 13—14 Aar, naar dette synes tilstræk- keligt aandelig og legemlig udviklet. Under den betingede Løsladelse er Barnet selvfølgelig stadig under Administra- tionens Forsorg, Forældrene eller andre paarørende har ingen anden Myndighed over det, end hvad de faar betroet af Justitsministeriet og den, hvem dette har delegeret sin Myn- dighed, i Reglen Repræsentanten for et Fængsels- selskab eller den af Advokatkomiteerne (se Side 145 ff.) beskikkede Defensor. Om denne er talt ovenfor. An- gaaende Fængselselskaberne, der overalt, hvor Advokat- komiteer ikke findes, altsaa navnlig paa Landet og i Smaa- byerne, spiller en stor Rolle for hele Løsladelsesordningen, skal bemærkes, at det første Fængselselskab er grundlagt 1888 efter Le Jeunes Initiativ i Liège af Professor Thiry. Der findes nu 29 saadanne Selskaber i Landet, knyttede til Jurisdiktionernes Hovedsæder; delegerede fra alle Sel-

skaber danner *la fédération des sociétés belges pour le patronage des condamnés libérés*, der atter staar i Forbindelse med en af Le Jeune i 1894 organiseret kgl. Kommission til Undersøgelse af alle Spørgsmaal vedrørende Fængsels-selskabernes Organisation og Udvikling, og med Ret til at meddele Regeringen sin Opfattelse af de herhen hørende Problemer og stille Forslag til deres Løsning (af denne Kommission er Le Jeune vedvarende Formand). Nedefter er Fængsels-selskaberne knyttede til Provinserne og Amterne, hvoraf hvert bestyrer en Underkomité, der atter fører Tilsyn med de lokale Repræsentanter, af hvilke der findes én i hver Kommune. Hver Repræsentant skal anerkendes af Justitsministeriet, og saadan Anerkendelse kan kun ventes, naar Repræsentanten byder visse Garantier i Retning af social Stilling, pekuniær Uafhængighed m. v., samt naar der ikke overlades den enkelte Repræsentant for stort et Distrikt, hvorved det Tilsyn, han skal føre, i Virkeligheden bliver illusorisk.

Betinget Løsladelse kan finde Sted efter Ansøgning af Elevens Familie eller efter Anstaltens eget Initiativ. Den beslattes af Justitsministeriet efter Indstilling fra Anstaltens Direktør, hvori indeholdes detaillerede Oplysninger om Eleven, hans Helbred, Kundskaber og Forhold, hans Evner og Færdigheder, hans Families Omstændigheder m. v., samt Forslag om enten at tilbagegive ham til Familien eller anbringe ham i Lære eller Tjeneste*). Grundlaget for dette Forslag er tilvejebragt af de ovennævnte private Selskaber. Er der efter Familiens Anmodning eller af andre Grunde Tale om det første Alternativ, retter Skolen en Henvendelse til vedkommende Advokatkomité eller Fængsels-selskab om at undersøge Familiens Forhold, bringe paa det rene, om det er Egoisme eller Interesse for Barnet, der har motiveret

*) Et tredje Alternativ er Anbringelse i offentlige Etablissementer, særlig Militærskoler. Disse modtage et stort Antal af de fra Skolen udgaaede Elever, men Detaillen maa her forbigaaes.

Andragendet, om Barnets Fremtid kan antages betrygget ved dets Overgivelse til Familien osv. Resultatet af sine Undersøgelser meddeler Undersøgeren Skolen, hvorpaa denne formulerer sin Indstilling til Ministeriet. Finder betinget Hjemsendelse Sted, fører Repræsentanten (Advokaten) Tilsyn med Barnet i Hjemmet og Forældrenes Adfærd overfor det. Han kan efter Omstændighederne foranledige Barnets Tilbagesendelse til Anstalten, dets Anbringelse uden for Hjemmet i Lære, hvis han formener dette heldigere end Opholdet i Hjemmet, og aflægger i alle Tilfælde jævnlige Besøg i Hjemmet. Om Resultatet af sine Undersøgelser giver han Underretning hver 4de Maaned til sin Bestyrelse, der lader Meddelelsen gaa videre til Justitsministeriet, og hermed vedbliver man, indtil den definitive Løsladelse ved Barnets 21de Aar af sig selv indtræder eller forinden resolveres af Ministeriet.

Endnu mere omfattende er Fængselselskabernes Op-gaver overfor det andet Alternativ, Barnets Anbringelse i Lære eller Tjeneste udenfor Hjemmet. For at muliggøre gode Anbringelser er det en Pligt for alle Fængselselskabernes Lokalrepræsentanter til enhver Tid af sig selv at skaffe sig Besked paa, hvilke Husstande der i Repræsentanternes Distrikt egner sig materielt og moralsk til at modtage Elever og holde deres Lokalkomite à jour hermed. De Hensyn, som vedkommende Repræsentanter her bør tage, er af Le Jeune indskærpet dem i en Række Cirku-lærer, hvoraf skal fremhæves følgende.

»Er Barnet saa ungt, at dets Karakter endnu maa antages ganske ubefæstet, maa Anbringelsen i Særdeleshed betragtes som et Opdragelsesmiddel. Det er derfor ikke nok, at Familien er hæderlig og flittig, men den maa ogsaa være saaledes, at Barnet kan forventes at ville knytte sig til den og føle sig som Medlem af den. Uden at gaa i Detailler m. H. til, hvad denne Betragtning fører med sig, skal det blot fremhæves, at intet Anbringelsessted bør vælges, hvor der ikke er en Husmoder eller, hvor Barnet

ikke vil blive betragtet som Medlem af Familien. Som Regel bør det derfor enten være hos en Familie, som i Mangel af Børn ønsker at knytte et Barn til sig, eller hvor Barnet kan forventes at ville blive Kammerat med Familiens andre Børn. Da det naturligvis ikke vil være let at finde mange saadanne Hjem, kan det i disse Tilfælde forsvares, at de Tilskud, som Stat, Provins og Kommune yder Anstalten for Barnet, helt eller delvist udbetales Plejeforældrene.

For unge Mennesker over 16 Aar har Anbringelsen mere Karakter af en Lære, hvori Barnet anbringes. Man maa derfor regne med, at Mesteren vil søge at faa saa megen Fordel af Elevens Arbejde som muligt, og at denne ikke vil bryde sig om synderlig andet end det umiddelbare, materielle Udbytte, som Pladsen skaffer ham. Det maa derfor paases, at Mesterens Forhold er saadanne, at den unge Mand kan gennemgaa et fuldstændigt Lærekursus og faa en passende Løn derfor. Eleven maa have fri Raadighed over sin Løn, dog at det paases, at han skaffer sig ordentlige Klæder og Redskaber, og lægger noget til Side.

Anbringes Lærlingen hos en Haandværker, maa det erindres, at han i den første Tid vil ødelægge en Del Materiale og derfor ikke bringe Mesteren synderligt Udbytte. Denne bør derfor have et Tilskud af 50 Cent. pr. Dag, 35 Cent fra Lærlingens 18 Aar.

Anbringes den unge Mand ved Landvæsen, bør der som Hovedregel ikke ydes Husbonden noget Tilskud. Eleven, der selv har lært noget Landvæsen, vil straks gøre sin Husbond saa megen Nytte, at det kan ækivalere, hvad Kost og Logi koster denne. Fra hans 15—16 Aar bør Eleven oven i Købet selv have Løn. Elevens Klæder og særlige Udgifter bør betales af Anstalten.

I forskellige senere Cirk. paalægges det Fængselselskabernes Repræsentanter ikke at indstille nogen Husbond, som ikke udtrykkelig indgaa paa at beholde Eleven ogsaa om Vinteren; enhver Anbringelse af Elever hos Kroværter

forbydes, Antagelse af Anbringelsessteder efter Avertissementer i Bladene forbydes o. s. v.

De i Overensstemmelse med de givne Regler fundne Optagelsehjem meddeles af Repræsentanterne Underkomiteerne, der atter meddeler dem til Fængselsselskabernes Centralkomit , der direkte giver Anstaltsdirektionerne Meddelelser om Pladserne, idet de iagttager en passende Fordelelsesplan mellem de forskellige Anstalter.

Der findes saaledes i enhver Anstalt til enhver Tid samlede Oplysninger om et større eller mindre Antal disponible Pladser. Blandt disse udvælger Direktøren i hvert enkelt Tilfælde den, der forekommer ham bedst skikket for vedkommende Elev, og indsender sammen med sin egen Indstilling F ngselsselskabets Beretning om den saaledes til Raadighed værende Plads.

Resolution afgives derpaa i Justitsministeriet, som afsender Meddelelse tilligemed Genpart af de 2 Indberetninger til F ngselsselskabets Centralbestyrelse, der atter afgiver Meddelelse til Skolen med Oplysning om den Dag, da Eleven ønskes m dtaget i Pladsen, hvorpaa han ved Skolens Foranstaltning og under Ledsagelse af en af dennes Funktionærer afleveres enten direkte i denne, eller, hvis der er rettet Anmodning derom, til Lokalkomit en eller den stedlige Repræsentant.

Det bliver nu efter Anbringelsen fremdeles Opgaven for F ngselsselskabets Repræsentanter at holde øje med de anbragte Elever. Lokalrepræsentanten staar som Barnets naturlige Værge; til ham retter Lærlingen sine eventuelle Klager over Mesteren, og Mesteren sine Klager over Lærlingen. Repræsentanten har at afgive regelmæssige Indberetninger til sin Lokalbestyrelse om Lærlingens Forhold og Fremskridt, men hans Tilsyn er ikke mindre et Tilsyn med Mesteren end med Lærlingen. Ogsaa i saa Henseende har Le Jeune udfærdiget en Række Forskrifter. Mesterens Formaal maa ikke udelukkende være Vinding. De Fordele, Eleven skaffer ham, ydes ham kun under Forudsætning af,

at han samvittighedsfuldt opfylder sine Pligter og opfører sig som en virkelig Familiefader overfor de til hans Om-sorg betroede Børn.

Hans Pligter er i Henseende til Lærlingens materielle Vel følgende:

Han skal skaffe ham: 1) et rent og luftigt Værelse, 2) en god Seng, 3) passende og tilstrækkelige Klæder, 4) god og tilstrækkelig Føde. Han maa ikke benytte Eleven til andet Brug end den stipulerede og ikke overanstreng ham. Han skal regelmæssig betale ham hans Løn. Han skal opbevare Elevens Sparekassebog, naar den betros ham, maa nedlig lade indskrive de Beløb, som han og Eleven enes om, og i Løbet af Marts Maaned foranledige Renter tilskrevne.

I moralsk Henseende:

1. Han skal paase, at Eleven ikke glemmer, hvad han har lært i Skolen, men tværtimod faar Lejlighed til at forbedre sine Kundskaber enten ved at besøge en Skole eller ved passende Læsning.

2. Han skal foregaa Eleven med et godt Eksempel, føre et hæderligt, ædrueligt og regelmæssigt Liv og give Barnet gode Anvisninger.

3. Han skal bestræbe sig for at udvikle Elevens Karakter og Moral, hans Ordenssans, Flid og Sparsommelighed.

4. Han skal nøje føre Tilsyn med, at den unge Mand ikke fører hemmelig Korrespondance, ikke besøger Kroer og Brændevinsudsalg, at han ikke gaar for ofte ud og ikke kommer for sent hjem, at han ikke søger slet Selskab og ikke har Samkvem med andre af Fængselsselskaberne anbragte Børn, medmindre Husbonden har overbevist sig om, at saadant Samkvem ikke kan gøre Fortræd.

5. Hans Optræden maa være bestemt og faderlig. Han bør behandle Eleven med Godhed, men uden Svaghed og søge at vinde hans Tillid. Revselse maa aldrig have Karakter af Mishandling. Han bør anbefale sine Omgivelser at handle paa samme Maade. Kommer han i Tvivl om

den rette Fremgangsmaade, bør han raadføre sig med Fængselselskabets Repræsentant.

6. Han holder denne stadig underrettet om Elevens Forhold og meddeler ham særlig straks enhver større Begivenhed (Sygdom, Flugt, Ulydighed o. l.).

7. Han maa overfor Repræsentanten eller andre vedkommende besvare ethvert stillet Spørgsmaal i et og alt nøjagtigt og sandfærdigt.

De nys nævnte Sparekassebøger tildeles af Anstalten enhver Elev, som fylder eller har fyldt 12 Aar, og skal da indeholde mindst 2 Fr. I denne Bog, der lyder paa Elevens Navn, men naturligvis forbliver i Anstaltens Værge, indsættes Barnets opsparede Arbejdsfortjeneste. Anbringes Eleven i Lære eller Tjeneste, overgives Bogen til hans Mester (Husbond); skifter han Plads, følger Bogen ham i den nye Plads, og Lokalrepræsentanten overbeviser sig om, at den er kommen til Stede. Føres Eleven tilbage til Anstalten, overgives den til den Funktionær, der afhenter ham; løber Eleven sin Vej, lader Repræsentanten sig den udlevere hos Mesteren og sender den straks til den Anstalt, hvortil Barnet hører. Indskud paa Bogen kan ske gennem ethvert Steds Postvæsen, og dette har for at fremme Spar-sommeligheden ladet trykke Sparemærker à 2 Cent., som kan købes af Eleven, og, naar et Beløb af 1 Fr. er naaet, sendes til Sparekassen som Indskud. Sparekassebogens Indhold kan ikke hæves, før Barnet er myndigt, og Bogen bærer udtrykkelig Paategning herom; i særlige Tilfælde kan Justitsministeriet bevilge Undtagelser herfra. Fængsels-skaberne har endelig af sig selv indført Præmier, som gives til de Elever, der i Løbet af 1 Aar har opsparet de største Beløb; og lignende Præmier gives af og til efter Indstilling af Mester og Husbond til Elever, som i Løbet af 1 Aar har vist særlig Iver og Dygtighed i deres Stilling.

Bliver der Tale om at anbringe en Lærling i en anden Plads, maa Repræsentanten underrette sin Komité derom, og samtidig meddele, hvor han ønsker ham anbragt eller

henstille til Komitéen at søge anden passende Anbringelse. Komitéen skal ansøge i Almindelighed Justitsministeriet om Tilladelse til Skiftet, men kan i paatrængende Tilfælde selv foretage dette mod Ministeriets efterfølgende Ratihabition. Paa ganske lignende Maade forholdes i Tilfælde af, at Repræsentanten anser det for nødvendigt, at Eleven bringes tilbage til Anstalten. Efter Omstændighederne kan Justitsministeriet forordne Elevens Overførelse til en anden Anstalt, endog til midlertidig Anbringelse i Opdragelsesafdelingen i Gent; som Regel føres han imidlertid tilbage til sin gamle Anstalt.

En af de hyppigste Grunde til Elevens Tilbageførelse til Anstalten er Flugt fra Pladsen. Herom skal saavel Justitsministeriet som Anstaltsdirektionen straks underrettes af Fængselselskabet, og det betyder altid Tilbageførelse til Anstalten efter Paagribelsen, som efter direkte Anmodning fra Lokalrepræsentanten eller hans Komité besørges af Politiet. Efter Tilbageførelsen skal Fængselselskabet til Anstalten afgive detailleret Beretning om Elevens Forhold i Pladsen, de nærmere Omstændigheder ved Undvigelse og Indstilling om, hvorledes man formener, han fremtidig bør behandles. Eleven underkastes derpaa Forhør paa Anstalten, og Direktøren sender dette tilligemed Selskabets Udtalelser og sine egne Forslag til Justitsministeriet, som bestemmer, om Eleven skal overføres til Gent, forblive i Anstalten i Straffeklassen eller — i særlige Tilfælde — paa ny anbringes i anden Tjeneste.

Aug. Goll.
